

Läsnäolon tukemista vai poissaoloihin puuttumista?

Kehittämispäällikkö Johanna Sergejeff
Sitouttava kouluyhteisötyö, OKM

Taustaa

Raportti ja selvitykset 2020-9

Katsauksen taustalla Kouluakäymättömien VIP-teemaryhmän ja tutkijakollegion työskentely

Yläkouluissa v.2019 oli vähintään 4000 oppilasta, joiden poissaolot vaikeuttivat opinnoissa etenemistä ja vaativat erityisiä järjestelyitä sekä tukitoimia.

Poissaolot ennakoivat opintojen keskeytymistä ja syrjäytymistä toisen asteen opinnoista sekä työelämästä.

<https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/kouluakaymattomyys-suomessa>

Poissaolot lukuina

Peruskoulussa on n. 564 000 oppilasta

Viimeisimmän Tea-viisarin mukaan heistä jokaisella on keskimäärin 42,3h poissaoloja vuodessa

= yhteensä 23 861 430 menetettyä koulutuntia

= yhteensä 4 772 286 menetettyä (5-tuntista) koulupäivää

= **yhteensä 25 117 menetettyä kouluvuotta**

Joidenkin SKY-pilottien poissaolojen seurannan mukaan poissaolojen määrä
lv. 2021-2022 oli 52,63h/oppilas

= 29 688 583 menetettyä koulutuntia

= 5 937 717 menetettyä (5-tuntista) koulupäivää

= **31 251 menetettyä kouluvuotta**

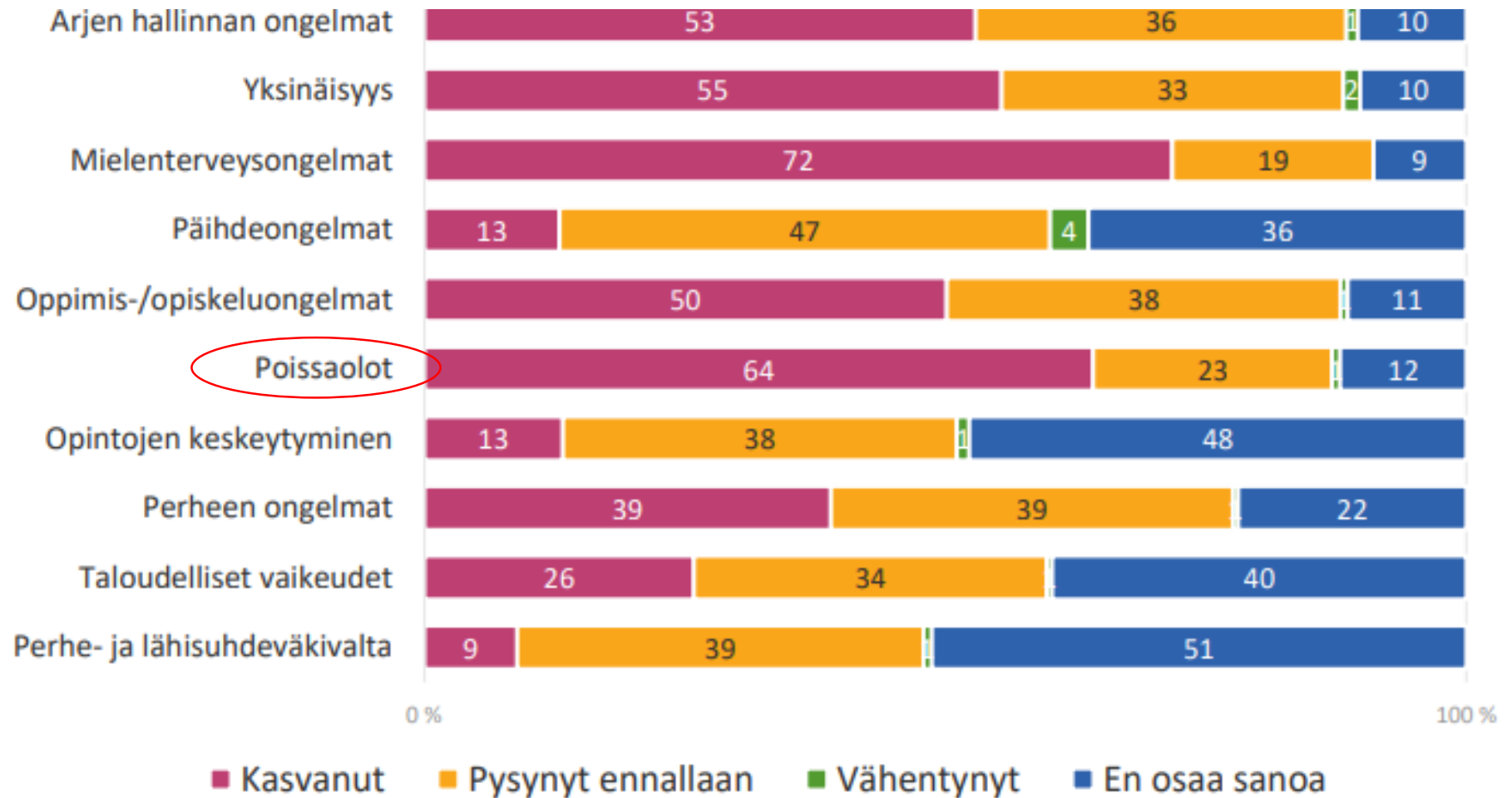
Opetustuntien lisääminen valuu hukkaan, mikäli poissaolojen määrät lisääntyvät samaa vauhtia

N. 1000
luokallista
oppilaita on
pois koulusta
koko
kouluvuoden
joka
lukuvuosi

Ongelmien lisääntyminen 2021 -> 2022

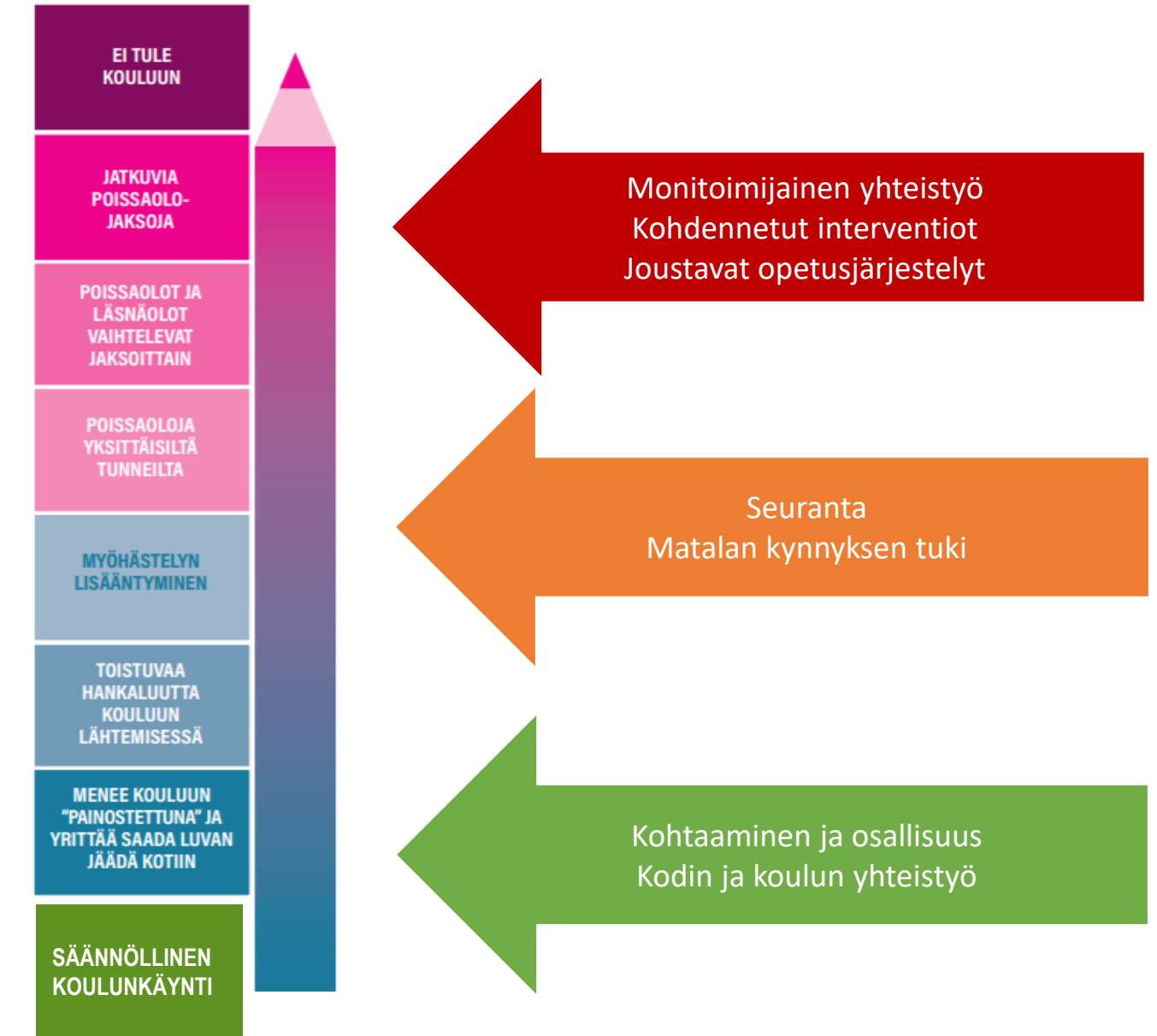
https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/144575/URN_ISBN_978-952-343-898-9.pdf?sequence=1&isAllowed=y

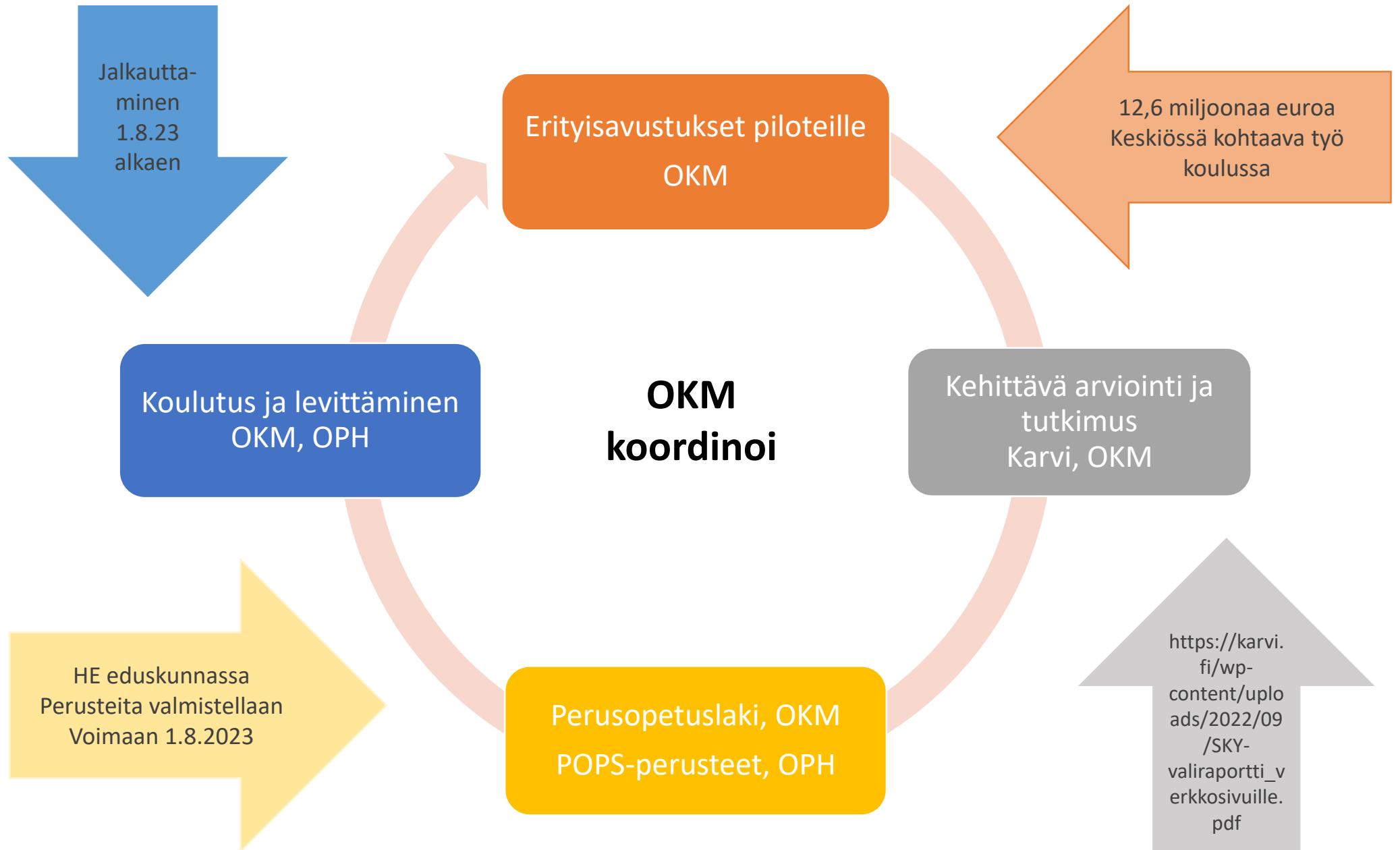

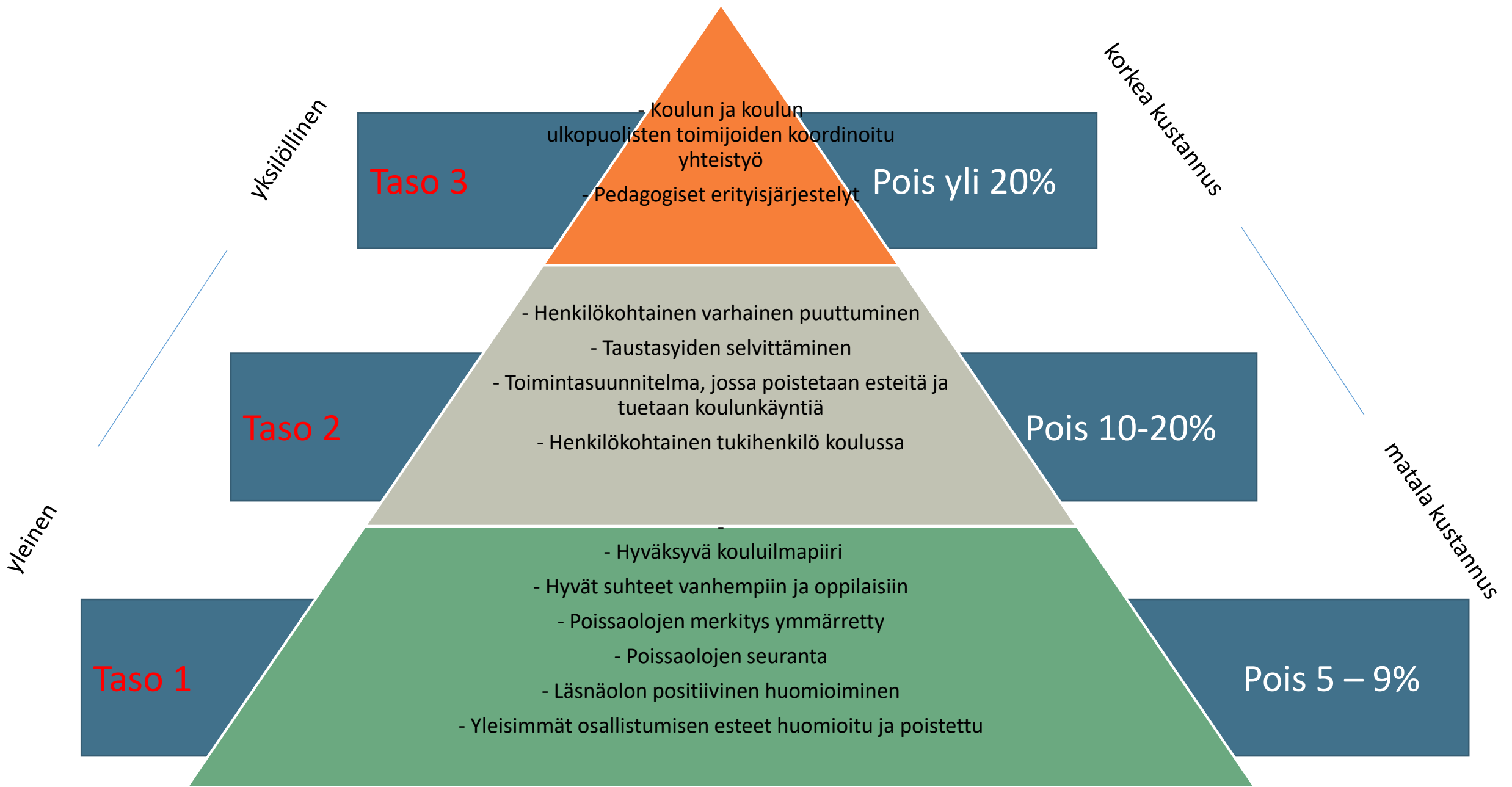
Kuvio 2. Omassa työssä havaitut muutokset eri ongelmien esiintymisessä verrattuna kevääseen 2021. osuuksina (%) vastaajista. N = 1296–1322.

Sitouttava kouluyhteistyö – SKY 2021 - 2023

- Kehitämme yhdessä perusopetukseen sitouttavan kouluyhteistyön mallia, jonka tavoitteena on:
- tukea oppilaiden kiinnittymistä koulunkäyntiin ja tukea läsnäoloa
- vähentää poissaoloja ja tukea putoamisriskissä olevia oppilaita
- kehittää käytänteitä, jotka yhdenmukaistavat poissaolojen seuranta ja tilastointia

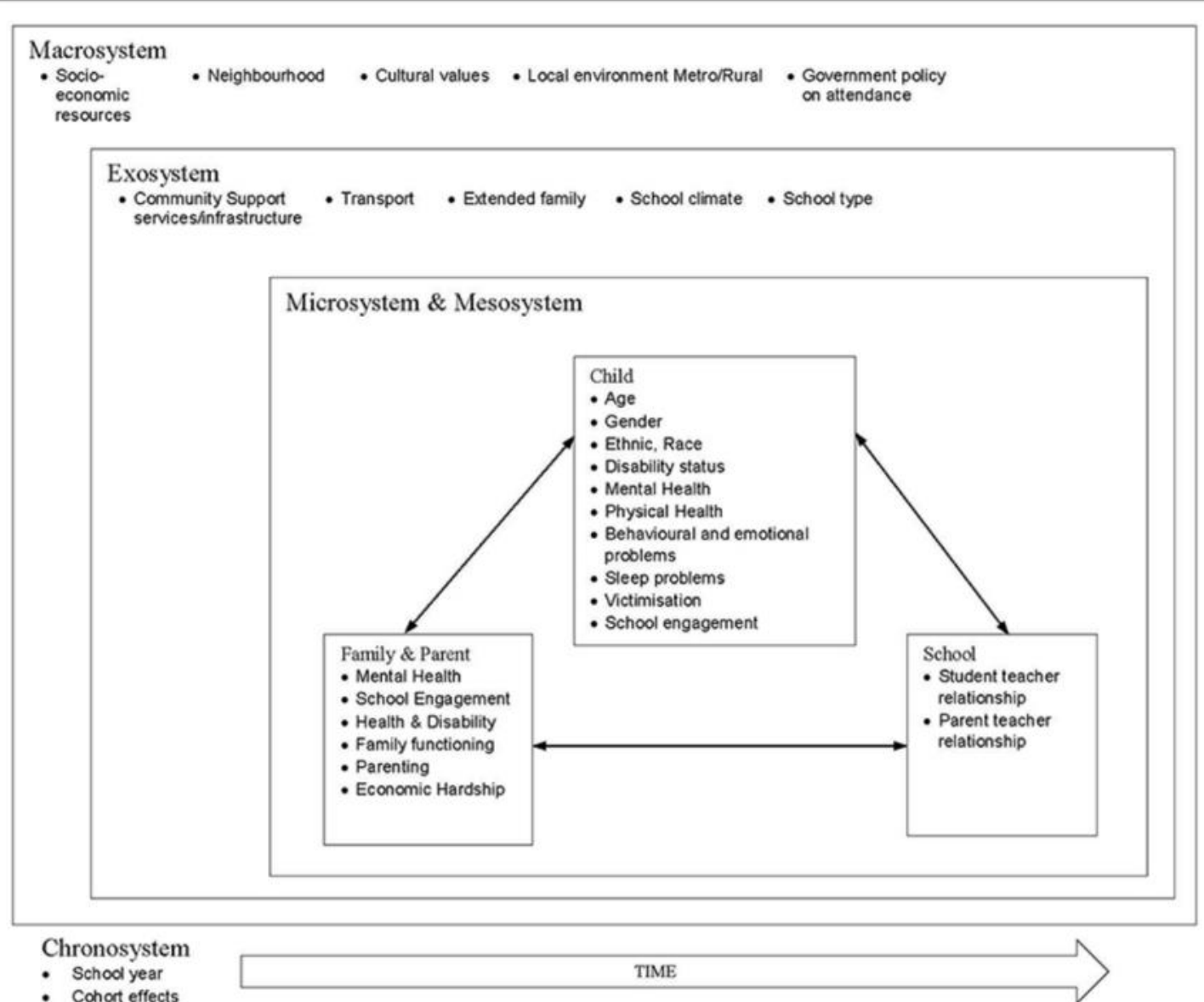

Bronfenbrennerin ekologinen systeemiteoria

Usein päällekkäisiä poissaoloihin altistavia, kiihdyttäviä ja niitä ylläpitäviä tekijöitä

Melvin et al., 2019.
Kids and teens
framwork. Frontiers.
<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fe-duc.2019.00061/full>

Pilotointi

24 pilottihanketta

- 126 hankkeissa mukana olevaa opetuksen järjestäjää

549 kehittäjäkoulu

- 268 alakoulu, 94 yläkoulu, 187 yhtenäiskoulu

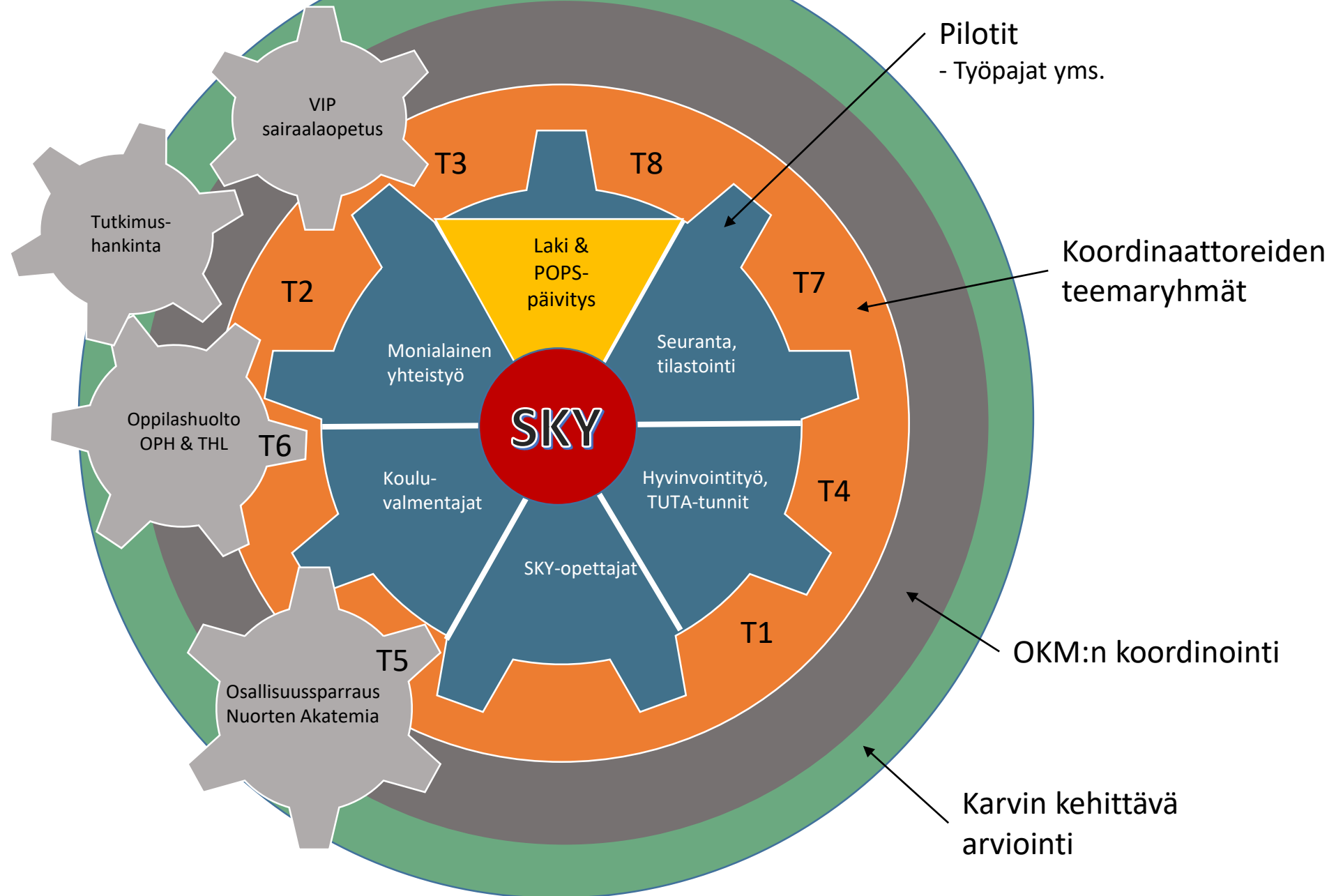
Kehittämistyötä tekevät

- 30 hankekoordinaattoria
- 105 kouluvalmentajaa
- 154 kehittämisopettajaa
- 10 muuta asiantuntijaa

117 000 oppilasta kehittämistoiminnan piirissä

- 5-9 -luokkalaiset

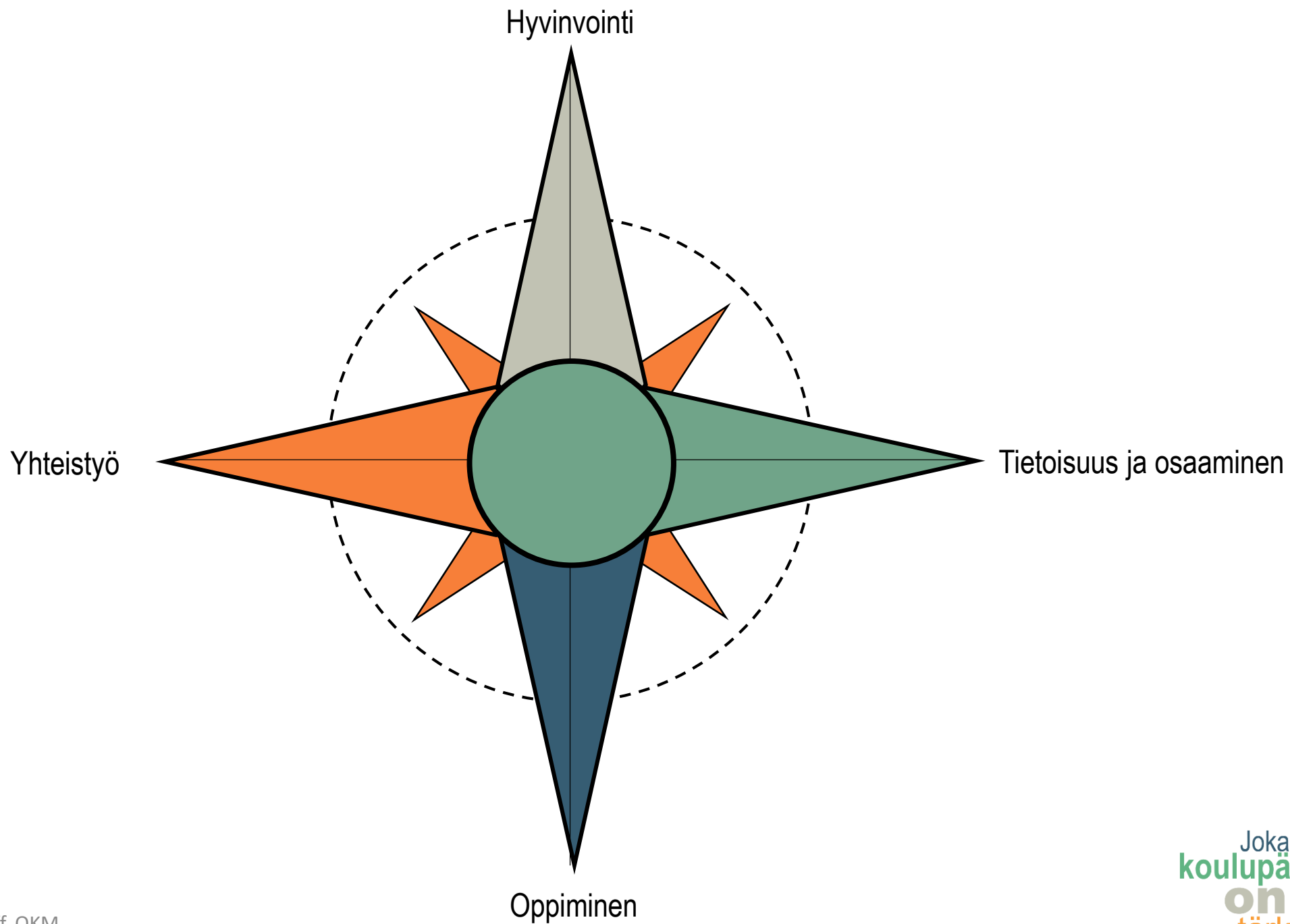
SKY-mallin tuotantoprosessi

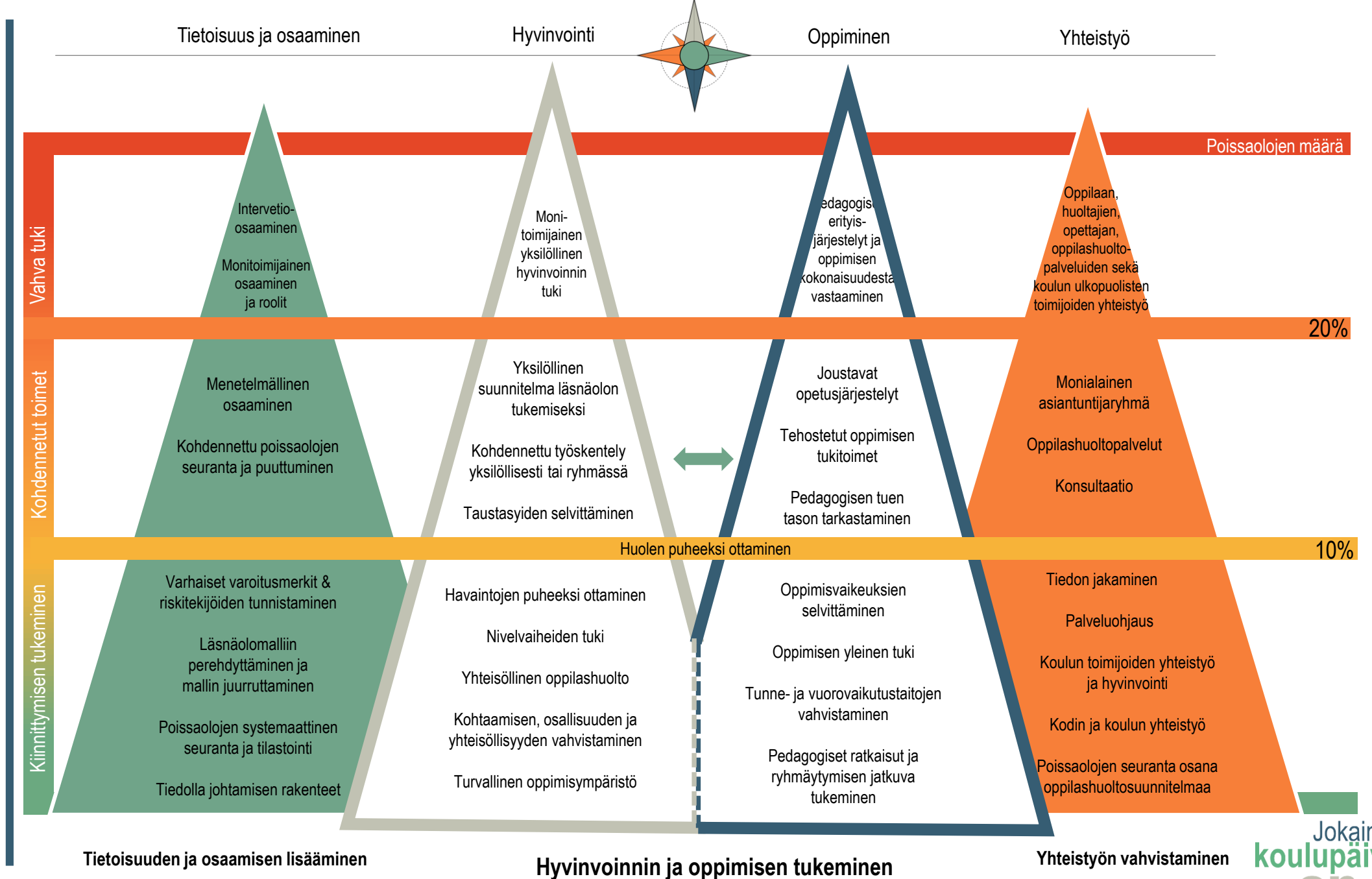

Koulu on oppiva yhteisö, joka kannustaa kaikkia jäseniään oppimiseen

SKY | Johanna Sergejeff, OKM

#KOULUSSA Läsnäolomalli- luonnos

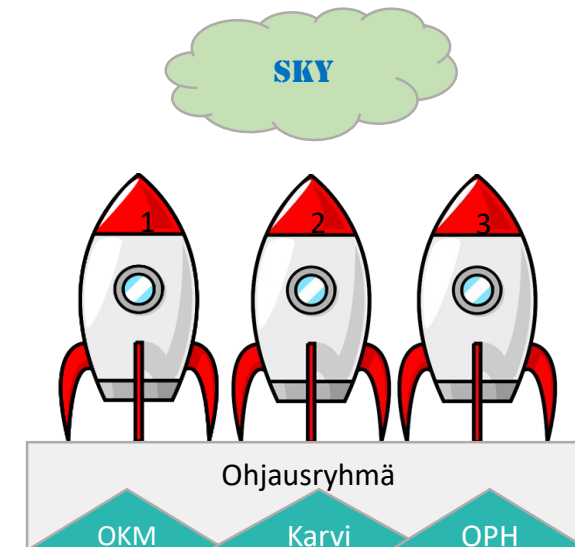
Rahoituksen painopisteistä

Opetusvelvollisuuteen sitomaton resurssi

- Opettajien ja kohtaavien työntekijöiden matalan kynnyksen työskentely
- Yli sata kouluvalmentajaa
- Kouluvalmentajatyön käsikirja
- https://issuu.com/sky_sitko/docs/kouluvalmentajatyon_kasikirja

Oman ryhmän tunnit

- Luokanvalvojille resurssoitu lisäaika
- Tunne- ja vuorovaikutustaidot
- Ryhmytymisen tukeminen

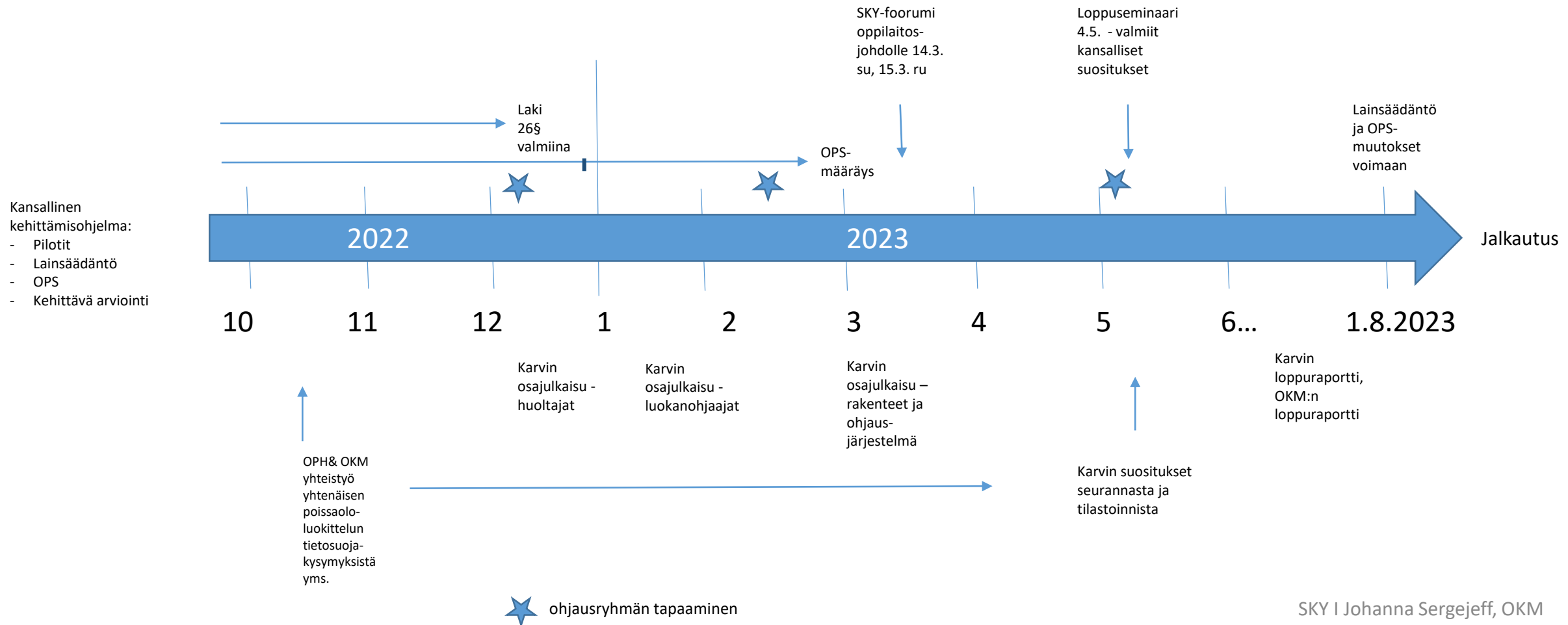

Poissaolojen luokittelu ja seuranta

Yhtenäinen
poissaolojen
luokittelu
pilotoitavana
&
tietosuojaan
liittyvä
selvittely
käynnissä

TERVEYDELLISIIN SYIHIN LIITTYVÄ POISSAOLO	Sairaana Fyysisen ja/tai psyykkisen terveydenhoitoon liittyvä tapahtuma / vastaanottokäynti (esim. hammaslääkäri, terapia tai leikkaus).
ENNALTA ANOTTU VAPAA	Lomamatka, harrastukseen liittyvä poissaolo (esim. urheiluleiri), etävanhemmalla
MUU SELVITETTY POISSAOLO	Käytetään vain niissä tapauksissa kun poissaolo ei ole terveydellisiin syihin liittyvä tai luvattomaksi luokiteltu poissaolo.
LUVATON POISSAOLO, SELVITETTY	Huoltajan tai opettajan selvittämä luvattomaksi luokiteltu poissaolo (esim. pinnaus tai yli tunnin kestävä myöhästyminen)
SELVITTÄMÄTÖN POISSAOLO	Koululla ei tietoa miksi lapsi on poissa
MUU KOULUTYÖ, LÄSNÄ	Lapsi on koulussa, mutta poissa oppitunnilta (esim. oppilashuolto, terveydenhoitaja, oppilaskunnan palaveri, OPO, <u>tmv.</u>) EI TILASTOIDU POISSAOLOKSI, EI NÄY HUOLTAJALLE
OPISKELU MUUALLA	Etäopetuksessa, kotiopetuksessa, sairaalakoulussa. Sovitusti ja tilapäisesti lyhennetty koulupäivä/viikko (<u>Pol 18§</u>). EI TILASTOIDU POISSAOLOKSI, EI NÄY HUOLTAJALLE
OPISKELU ERITYISOPETTAJAN LUONA	Kirjataan <u>tuntimerkintänä</u> . EI TILASTOIDU POISSAOLOKSI.
MYÖHÄSTYMINEN	Alle oppitunnin mittainen myöhästyminen kirjataan <u>tuntimerkintänä</u> . Kirjataan minuuttimäärä. EI TILASTOIDU POISSAOLOKSI.

SKY:n askelmerkit 10/2022 – 6/2023

SKY-foorumit ja seminaarit 2022 - 2023

15.12.2022 klo 9.00 – 11.30 Kiva, kun tulit! Kaikille avoin talviwebinaari

<https://okm.fi/tapahtumat/2022-12-15/kiva-kun-tulit-poissaolot-ja-koulun-kohdennetut-toimet-sky-talviwebinaari-15.12.2022>

16.1.2023 klo 14.00 – 16.00 Fokuksessa luokanohjaajuuden kehittäminen

31.1.2023 kl 14.00 – 16.00 Emotionella och kommunikativa färdigheter

9.2.2023 klo 14.00 – 16.00 Kun koulun keinot eivät riitä

14.3.2023 klo 14.00 – 16.00 (su) Tietoiskut opetuksen järjestäjille & rehtoreille

15.3.2023 kl 14.00 – 16.00 (ru)

12.4.2023 klo 14.00 – 16.00 Kriittiset nivelvaiheet 12.4.2023

4.5.2023 Päätösseminaari

johanna.sergejeff@gov.fi

Jokainen
koulupäivä
#on
tärkeä